

У СЛАВУ СВЕТИТЕЉА НИКОЛАЈА

Нови лајтмотив града Чачка и овчарско кабларских манастира - нова црквица на врху Каблара, нови благословен поглед светитеља Николаја и духовна нит владикиног братства, од родног Лелића и Ваљева града па до Западног Поморавља.

*Иницијатива - Црквица владике Николаја на врху Каблара /фотомонтажа манастира **Свете Тројице*** на врху Каблара - узор ради визуализације пројекта по идеји М.Љ / за подлогу коришћена фотографија аутора В.М/*

*манастир Свете Тројице је узет за илустрацију /али и као узор/ за будућу Николајеву црквицу сходно пројектном задатку, с обзиром да је владика Николај за овај манастир рекао да због својих икона вреди више него сви овчарско кабларски манастири заједно. Узор би могла да буде и охридска црквица Свети Јован Канео, због историјског контекста, али и због еписковања владике Николаја у Охриду, касније и Битољу /1920-1934/, а тиме би се симболички повезала духовна нит владикиног епархијског путовања /Лелић - **Чачак** - **Охрид** - Жича Краљево/.

Легенде кажу да је у овчарско кабларској клисури, некада било на десетине манастира, а данас је остало, /обновљено или накнадно изграђено/ само њих десет, расутих као бисери са обе стране реке и меандра Западне Мораве, или куд који, у недрима и на ободу две наше познате планине, Овчара и Каблара, а које заједно са реком, братски граде поетску симболику "Капију Шумадије".

А управо је те манастире, који су предмет ванвременог дивљења и надахнућа хиљаде ходочасника и путника намерника, после вековних разарања и пропадања, владика Николај у време када је био руководио жичке епархије обновио, доградио и овакав данашњи им коначан изглед направио. И именом Српска Света Гора их подари* и духовношћу ојачао.

*касније и фрушкогрки манастири исти назив добише, па из поштовања према њима, а и да не би било забуне, предлог беше да се њима назив остави, а да западно моравски манастири, управо по речи и на коју су наслоњени - Западно Мораву, такво и име добију - /По/Моравска Света Гора. / <http://www.plavosrce.com/DOWNLOAD/PUT%20BELOG%20ANDJELA%20-%20Od%20Kragujevca%20do%20Mileseva.pdf>

А било је то после 1934, када се по други пут*, по жељи народа Шумадијског, вратио за епископа у жичку епархију сада, по његовој препоруци уместо у Чачку, са премештеним седиштем у Жичи и Краљеву, јер је из само практичних разлога, ваљало бити у непосредној близини највећег духовног наслеђа, жичког манастира.

*први пут је владика био изабран за епископа жичке епархије 1919-20, тада са седиштем у Чачку, /граду са богатом духовном историјом, који је већ средином XV века постао седиште Моравичке митрополије, која је из Ариља премештена у Чачак, тадашњи Градац, а у два наврата и седиште Жичке епархије – 1886-1890. и 1898-1934/. Владике је то било прво еписковање, и зато се Чачку увек радо враћао.

Владика Чачак није заборавио, штавише редовно га је обилазио, а сву своју енергију је, поред редовних епархијских послова, у два велика пројекта уградио - обнова и доградња трошног манастира Жича, прилично трошног и оронулог, уз изградњу епархијског дворца у кругу манастира са једне стране, и, као што је већ речено, обнову и доградњу овчарско кабларских манастира и других светиња.

" **Обнова овчарско-кабларских манастира** - Посебно је значајна улога Владике Николаја у обнови старих и подизању нових манастира Српске Свете горе у периоду од 1934. до 1941. године: „Са благословом Његовог Преосвештенства Епископа Жичког Господина Николаја образован је у Чачку Одбор за обнову Овчарско-Кабларских манастира и других националних светиња.

Циљ је Одбора да у овој клисури обнови све манастире и друге националне светиње, које су вековима биле запуштене и од нас заборављене, те да од ове најлепше клисуре наше предратне Србије створи Српску Св. Гору, која ће за све нас, а нарочито странце бити једно од најлепших и најинтересантних туристичких места.

*На овај начин, наш град Чачак добиће много како у моралном тако и у материјалном погледу" **

**/borbazaveru.info/*

Управо тим поводом, а заслуге владике су много веће и свеприсутније, изнад свега на духовном плану, иницијатива ова је покренута, са намером да се од стране града Чачак и са неком споменичком формом захвалност владици и свецу искаже.

Владика Николај, са два доктората престижних европских универзитета и знања неколико страних језика, био је у своје време један од најобразованијих људи не само из реда свештества Српске Православне Цркве, већ и целог хришћанског света. Али, оно што је за нас, као лаике, посебно фасцинантно, и зашто смо почели да се за ову тему интересујемо, заправо је његова животна - судбинска линија, тешка и избегличка, готово од младалачких дана овде суочена са препрекама и некоректностима, која га и поред његовог бриљантног образовања, угледа и поштовања у свету, прати све време, готово и дан данас, а која итекако осликава судбину дела народа из кога је поникао. Владика Николај Жички, Охридски /и - Моравски/, први овековни светац Српске православне цркве /прилог слика - узор за могући споменик

Иницијатива је 1/ да се споменик владици Николају у центру Чачка, на адекватном месту постави, или 2/ да се на овакав начин, како је илустрацијом приказано, на врху Каблара мала црквица /и можда и споменик/ сагради.

Погоднија је ова друга варијанта, јер и лаицима најпластичније тај духовни спој владике са овчарско - кабларским манастирима исказује, а уједно са врха Каблара, црквица на симболички начин 'гледа' ка Жичи, охридском епископату, али и родном Лелићу и Ваљеву граду. /Лелић - ОКМ Чачак - Жича Краљево - Охрид/.

Иницијатива - Црквица владике Николаја на врху Каблара /фотомонтажа охридске цркве Свети Јован Канео на врху Каблара - узор ради визуализације пројекта по идеји М.Љ / подлога фотографија аутора В.М/